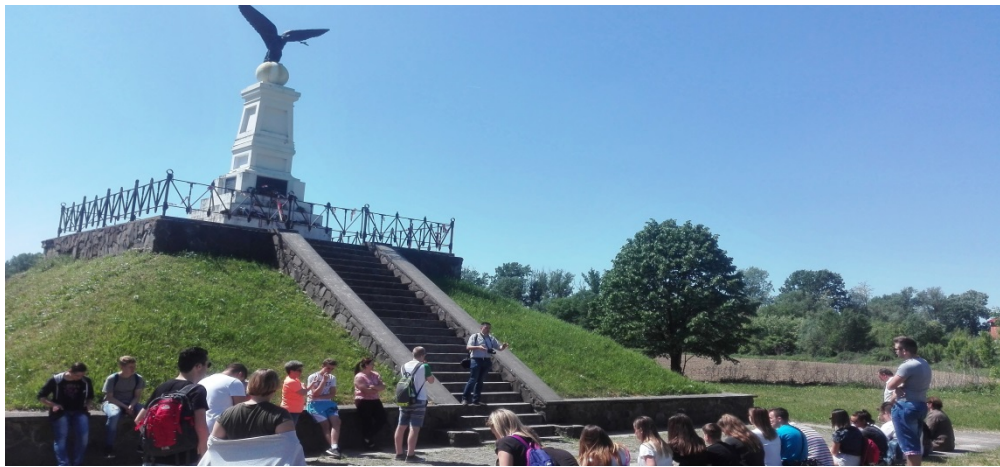

A Tamási Tankerületi Központ utolsó Határtalanul! kirándulásai e tanévben

2018. május elejétől június 5-éig hét intézményünk több, mint 190 diákja kirándult a Határtalanul! programban. A tanulók kb. tizede járt már határon túli magyarlakta vidéken, egyikük még Erdélyben kezdte az iskolát.

A következőkben az intézményektől kapott beszámolókat foglaljuk össze, elsőként rögtön egy diákéból, Orosz Csanádéból szemezgetünk.

Időrendben a kirándulások sorát a Hőgyészi Hegyhát Általános Iskola és Gimnázium Tolnai Lajos Gimnáziumi és Kollégiumi Tagintézményének 26 középiskolása kezdte Kárpátalján. Az első nap első programja a Jánosiban lévő iskola 1. osztályosainak „aranyos” (O. Cs.) köszöntő műsora volt, délután Beregszász nevezetességeivel ismerkedtek. A második nap délelőttje részben az iskolában, részben Jánosiban telt, délután Tiszaújlakon a turulmadaras emlékműnél a diákok elénekelték a Szózatot *(1. kép)*,

utána még elutaztak Csetfalvára (református templom), Nagyberegbe (szövő iskola). A harmadik nap első állomása Munkács volt a helyi vásári forgataggal, majd Szolyván a málenkij robot áldozatainak emlékparkjában koszorúztak. A nap csúcspontja a Vereckei-hágó volt: az emlékműnél a koszorúzással együtt elénekelték a Himnuszt. A hazaút délelőttjén még mektekintették a munkácsi várat. Hazafelé tartva még sokan visszavágytak Kárpátaljára, „mert ez is a hazánk része” (O. Cs.).

A gimnazistákat kb. két héttel később ugyanezen iskola Gyönki Tagiskolájának 40 diákja követte a határon túlra: Erdélybe, illetve Partiumba. Az első nap Arany János emlékéé Nagyszalontán (a rekonstruált Arany-porta *(2. kép)*)

és a kiállítás a Csonka-toronyban), a délután további része a Bőjte Csaba vezette gyermekotthon lakóival való ismerkedés jegyében telt barátságos focimeccsel, ajándék átadással.

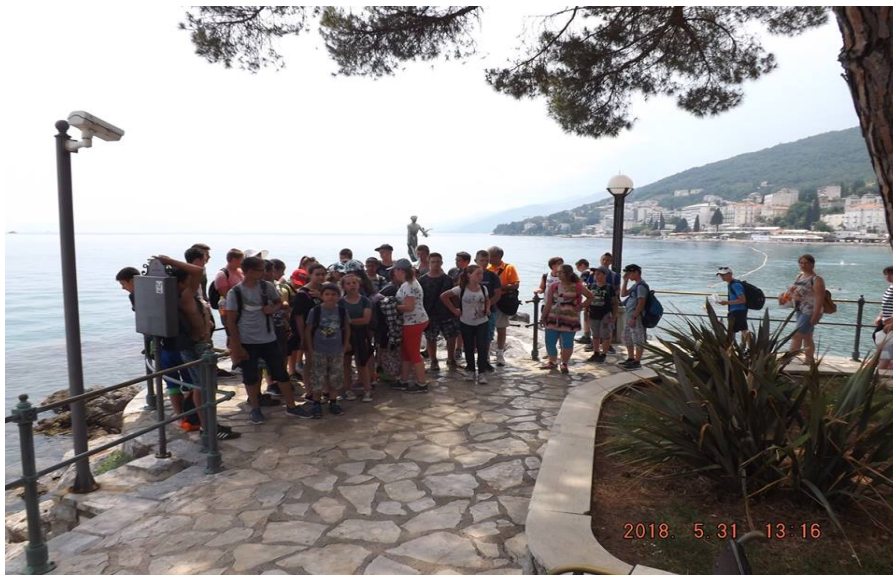
A második nap a Petőfi, Teleki, Károli Gáspár-emlékek, a festészet és a táncház jegyében zajlott: Nagykárolyban a Károli Gáspár emlékét őrző református templom mellett a négyszáz év személyiségeit megőrkítő panoptikum, Erdőd Petőfi és Szendrey Júlia házasségkötésének helyével, Nagybánya a festőiskola emlékeivel, végül a koltói szálláson moldvai csángó dallamokra tartottak táncházat. Harmadik nap kora délelőtt a költő és felesége szobrának megkoszorúzása után még a felújítás miatt lezárt Teleki-kastélyban megnézték az ideiglenes kiállítást a költőről és grófi vendéglátójáról. A délután már Nagyváradon telt a székesegyház és a rekonstrukció alatt álló vár megtekintésével. A hazautazás délelőttjén még volt idő egy városnézésre: Ady-emlékmúzeum, Szent László-híd, a Sebes Körös partja. A legtöbb állomáshelyen idegenvezető állt a csoport rendelkezésére.

A Bonyhádi Általános Iskola, Gimnázium és Alapfokú Művészeti iskola Fáy lakótelepi székhelyintézményének újabb, ezúttal 41 tanulóiból álló csoportja kirándult május 28. és június 1. között Erdélybe. Az első napon az Al-Dunán hajóztak lefelé, érintve Galambóc várát. Másnap a Fogarasi havasokba utaztak, felvonóval mentek fel a Bilea tóhoz és a vízeséshez. Harmadik nap találkozósn vettek részt a zetelakai iskola diákjaival, akikkel már évek óta ápolnak kapcsolatot, s akik közös táncházra invitálták diákjainkat, majd Madéfalva, Csíksomlyó, a Gyilkos tó és a Békás szoros következett. A negyedik napon koszorút helyeztek el Farkaslakán Tamási Áron szobránál. Korondon megismerhették a kerámia készítés csínját-bínját (3. kép),

majd Parajdon a sóbányába látogattak. Szovátán a Medve tó legendáját és a só élettani hatását ismerték meg. Tanulóink megfogadták, hogy szüleikkel újra végiglátogatják ezeket a helyeket. Az utolsó nap is eseményekben gazdag volt. Segesváron a csata helyszínén megemlékeztek Petőfi Sándorról, majd Gyulaféheváron, Erdély „fővárosában” emlékszalagot helyeztek el Hunyadi János szarkofágjánál. Vajdahunyad váránál is megérintette a gyerekeket a történelem, amikor végigbarangolták nagyjaink emlékhelyeit. Déva várának megtekintését a ballada ihlette. Utazásuk legmeghittebb pillanata volt, amikor a Bőjte Csaba féle Szent Ferenc Alapítványban elhelyezték az általuk összegyűjtött adományokat. Egy otthonlakó ismertette az árvák életét. Megindító volt, amikor a tanulók a megmaradt pénzüket egy dobozban összegyűjtötték és a gyermekeknek adták.

Az Iregszemcsei Deák Ferenc Általános Iskola 41 tanulója május 29. és június 1. között Horvátországban járt. Az első napon idegenvezetéssel ismerkedtek Zágráb nevezetességeivel: a Jellasics bán térrel, a székesegyházzal és a Szent Márk templommal. A második nap színhelye már Rijeka volt ugyancsak idegenvezetővel: Trsat várából fantasztikus kilátás tárult a tengerre és Rijeka városára. A kikötőbe lesétálva magyar nyelvi emlékeket kerestek és nemzeti színű szalagot kötöttek Baross Gábor emléktáblájánál. Megnézték a színház épületét, majd Jókai Mórról beszélgettek az író nemrég felavatott emléktáblájánál. A harmadik napon Lovranban az óvároson átsétálva nemzeti színű szalagot kötöttek a Villa Flóránál elhelyezett Feszty Árpád emléktáblánál, majd a Lungomare- sétányon elsétáltak Opatijáig (4. kép).

Ott az Angiolina parkban a gyerekek néhány selfivel megörökítették a mediterrán és trópusi növényvilágot. Az utolsó napon a szálláshelyen, Kraljevicában keresték fel a Frangepán várat. Természetesen a túrából nem hiányozhatott a fürdés sem: a szálláshely kitűnő stranddal rendelkezett, és minden nap programja késő délutáni fürdőzéssel végződött.

Az utolsó kiránduló csoport három iskolából verbuválódott: az Aparhanti és a Teveli Általános Iskola, valamint a Győrei Templom Általános Iskola 45 diákja és pedagógusaik utaztak a Felvidékre június 2. és 5. között. Az első látnivaló Révkomáromban a Jókai szobor volt, ahol emlékszalagot helyeztek el, a gyerekek itt verseket idéztek. Ezután az Európa udvarban vegyes csapatok kialakítására került sor, így a három iskola tanulói jobban tudtak ismerkedni egymással. A gyerekek feladatokat is kaptak. Esténként útinaplót kellett írniuk, amit elküldtek az idegenvezetőnek. Munkafüzetekben is dolgoztak, a feladatra pontokat kaptak. E napon még eljutottak Szklabonyára vagy Mikszáthfalvára, a szakadó eső miatt a kékkői vár megtekintése elmaradt. Június 3-án Betlénen az Andrássy kastélyt, Krasznahorkán az Andrássy Mauzóleumot látogatták meg helyi idegenvezetőkkel, majd a Gombaszögi Cseppkőbarlang és Igló központja következett. A harmadik napon meglátogatták

az UNESCO Világörökség részét képező Szepesi várát, lenyűgözte őket az onnan feltáruló panoráma. E napon még Lőcsén először a városházat, a szegyenketrecet, azután megnézték a Szent Jakab templomot, ami a szárnyas oltáráról híres. Aztán elutaztak Késmárkra, ahol a Thököly várat látogatták meg, majd elmentek az új evangélikus templomba, ahol megkoszorúzták Thököly Imre sírját (5. kép).

Majd mindezek után a jól megérdemelt pihenés következett: a Magas-Tátrába mentek, Tátralomnicra, itt a gyerekek lanovkázhattak, feljutottak 2190 m magasra, ami életre szóló élményt jelentett számukra. Este a szállásukon megemlékeztek a nemzeti összetartozás napjáról. A negyedik napon Besztercebányára látogattak, ismerkedtek a város főterének nevezetességeivel. A csoportmunka és az egész kirándulás során együttműködési képességük fejlődött, magyarság tudatuk erősödött, a gyerekeknek hazaérve folyamatosan élménybeszámolót tartanak társaiknak. A csoportmunka és az egész kirándulás során együttműködési képességük fejlődött, magyarságtudatuk erősödött.

A 2017/18-as tanévben 16 intézmény vagy tagintézmény több, mint 400 tanulója járt határon túli magyarlakta kiránduláson: Horvátországban Rijekáig, Felvidéken Késmárkig, Kárpátalján a Vereckei-hágóig, Erdélyben Csíksomlyóig. Csak ismételni tudjuk Orosz Csanád megfogalmazását: „mert ez is a hazánk része”.

Tamási Tankerületi Központ